

Nämndsbudget 2026

Överförmyndarnämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Nämndens ansvar	4
Plan för verksamheten.....	5
Utveckling av nämndens verksamhet.....	5
Utredning av behov av godmanskap och förvalterskap.....	5
Tillsyn	5
Rekrytering av ställföreträdare	6
Utbildning och fortbildning	6
Nämndens prioriteringar	7
Förberedelser inför lagförändringar	7
Kortare handläggningstider	8
Ett ökat antal ställföreträdare.....	8
Effektivisering genom digitalisering	8
Utvecklingsarbete för att stärka det systematiska arbetet med männsliga rättigheter	9
Plan för kommunfullmäktigemål.....	11
Målområde - En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga.....	11
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att ge barn och unga goda uppväxtvillkor.....	11
Målområde - En grön stad som leder klimatomställningen.....	12
Kommunfullmäktigemål - Malmö är en föregångare när det gäller minskade utsläpp av växthusgaser och är en klimatneutral stad 2030	12
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för en långsiktigt hållbar elförsörjning samt ökad energieffektivisering.....	14
Målområde - En god organisation	16
Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ger en god och likvärdig service	16
Plan för ekonomin.....	18
Resultaträkning.....	19

Sammanfattning

Överförmyndarnämnden är en tillsynsmyndighet med uppgift att utöva tillsyn över förmyndares, gode mäns och förvaltares verksamhet. Överförmyndarnämnden har ansvar för de resurser som avser ledamöterna och deras arvoden samt arvoden till gode män och förvaltare. Det administrativa ansvaret för överförmyndarnämndens förvaltningsorganisation finns inom arbetsmarknads- och socialnämnden.

Kommunfullmäktige har pekat ut överförmyndarnämnden som ansvarig för fyra kommunfullmäktigemål. Nämnden bidrar till målet om *en god och likvärdig service* genom hög tillgänglighet och god service för såväl huvudmän som ställföreträdare och till målet om *att ge barn och unga goda uppväxtvillkor* genom att föräldrar i behov av hjälp förordnas god man eller förvaltare och genom att fatta beslut om förordnande av god man enligt lagen om god man för ensamkommande barn.

Nämnden bidrar till målen om *minskade utsläpp av växthusgaser och klimatneutral stad* samt *hållbar elförsörjning* genom att genomföra insatser som syftar till att minska växthusgasutsläpp, öka miljömedvetenheten och till att minska energiförbrukningen inom nämndens verksamheter.

Bristen på ställföreträdare är nämndens största utmaning. En god tillgång till lämpliga personer som kan åta sig uppdrag som god man och förvaltare är en förutsättning för att säkerställa att de personer som behöver hjälp av en ställföreträdare får hjälp i tid. Överförmyndarnämnden arbetar aktivt med att rekrytera nya ställföreträdare.

Den 1 juli 2026 förväntas ny lagstiftning träda i kraft. Förslagen syftar till att stärka rättssäkerheten och kvaliteten inom överförmyndarsystemet och förbättra stödet för personer som har en god man eller förvaltare. Reformen innebär omfattande förändringar av regelverket och bedöms få betydande konsekvenser för överförmyndarnämndens ansvar, arbetssätt och resursbehov.

Kommunbidraget för överförmyndarnämndens verksamhet 2026 uppgår till drygt 36 miljoner kronor inklusive indexuppräkningsökning. Nämndens största utgift är kostnaden för arvoden och kostnadsersättningar till ideella ställföreträdare. Dessa kostnader bedöms öka 2026 i förhållande till 2024 och 2025 års nivå, och uppgår till drygt 15 miljoner kronor. Summan av beräknade intäkter och kostnader för överförmyndarnämnden 2026 blir lägre än nämndens tilldelade kommunbidrag. Mellanskillnaden på 6 miljoner kronor budgeteras därför som en reserv, vilken kan utgöra buffert i händelse av att arvoden eller andra kostnader ökar mer under 2026 än vad som antagits i budgeten.

Nämndens ansvar

Överförmyndarnämnden ansvarar för frågor som rör överförmyndarverksamhet. Nämnden har fyra huvudsakliga ansvarsområden; utredning av Malmöbornas behov av godmanskap och förvalterskap, tillsyn över gode män, förvaltare och förmyndare samt rekrytering och utbildning av gode män, förvaltare och förordnade förmyndare. Överförmyndarnämndens verksamhet regleras i *Kommunfullmäktiges reglemente för styrelsen och övriga nämnder* samt i lagstiftning och förordningar.

Överförmyndarnämnden utreder behov av godmanskap och förvalterskap och ansöker om anordnande av godmanskap eller förvalterskap hos tingsrätten. Nämnden lämnar samtidigt förslag på en lämplig god man eller förvaltare. Den 1 juli 2026 förväntas ny lagstiftning träda i kraft som innebär att beslutanderätten i ärenden om anordnande av godmanskap flyttas från tingsrätten till överförmyndarnämnden.

Nämnden fattar självständigt beslut om förordnande av god man enligt lag om god man för ensamkommande barn, om godmanskap enligt 11 kap. 1-3 §§ föräldrabalken och om förordnande av god man enligt 17 § lag om framtidsfullmakter. Nämnden beslutar även om byte av ställföreträdare.

Tillsynen utgår från granskning av ställföreträdarnas redovisningar och utredning av klagomål mot ställföreträdarna. Nämnden fattar beslut i ett antal ärenden som enligt lag kräver nämndens samtycke. En väl fungerande tillsyn syftar till att säkerställa att de i samhället som företräds av en ställföreträdare inte drabbas av rättsförlust eller ekonomisk skada.

Överförmyndarnämnden ansvarar för att rekrytera och utbilda nya ställföreträdare. Nämnden ska också bedöma lämpligheten hos personer med uppdrag som ställföreträdare. Nämnden ansvarar för att erbjuda relevant utbildning och fortbildning.

Ställföreträdare som har utsetts av tingsrätten eller överförmyndarnämnden har enligt lag rätt till skäligt arvode för uppdraget och ersättning för vissa utgifter. Överförmyndarnämnden fattar beslut om arvode och beslutar om arvodet ska betalas av den enskilde eller av kommunen.

Överförmyndarnämnden stöds av enheten för överförmyndarärenden som tillhör arbetsmarknads- och socialförvaltningen.

Överförmyndarnämnden har ansvar för de resurser som avser ledamöterna och deras arvoden samt arvoden till gode män och förvaltare.

Plan för verksamheten

I det här avsnittet beskrivs nämndens planering som utgår från nämndens grunduppdrag. Planeringen innehåller en beskrivning av utvecklingen av nämndens verksamhet samt prioriteringar som planeras under året. I plan för verksamhet redogörs även för vilken effekt som prioriteringarna förväntas ha på verksamheten och leda till för Malmöborna.

Utveckling av nämndens verksamhet

Utredning av behov av godmanskap och förvaltarskap

Ett ärende om godmanskap eller förvaltarskap börjar med utredning där enheten för överförmyndarärenden ska bedöma om någon behöver hjälp av en god man eller förvaltare. I behovsbedömningen är det viktigt att ta hänsyn till om mindre ingripande åtgärder är tillräckliga. Nämndens största utmaning är att det råder brist på gode män och förvaltare.

År 2026 kommer att inledas med både nya ärenden och ärenden gällande byte av ställföreträdare som ännu inte är avslutade. Ett exempel är ärenden som är färdigställda men där ingen ställföreträdare kunnat vidtalas i uppdraget. Bristen på ställföreträdare påverkar utfallet.

Inflödet av ärenden till nämnden förväntas under 2026 stabiliseras på en jämn och hög nivå. Prognosen visar att utflödet, det vill säga antalet avslutade ärenden, i stort sett motsvarar inflödet. Den fortsatt begränsade tillgången på ställföreträdare försvårar avslut av ärenden och förlänger handläggningstiderna. Nämnden prioriterar ärenden där behovet av stöd är störst. Befolkningsökningen i Malmö pekar på ett ökat behov av gode män och förvaltare på längre sikt.

Överförmyndarnämnden fortsätter att arbeta med att minska inflödet av ärenden genom att informera om mindre ingripande åtgärder som till exempel anhörigbehörighet och framtidsfullmakt. Ett minskat inflöde av ärenden leder till att verksamheten kan prioritera de Malmöbor som är i störst behov av stöd och hjälp.

Tillsyn

Granskning av ställföreträdarnas redovisningar är nämndens främsta verktyg för att utöva tillsyn. Överförmyndarnämnden har varje år cirka 3 300 ekonomiska redovisningar att granska.

Minst 10 procent av årsräkningarna granskas fördjupat. Syftet med den fördjupade granskningen är att ytterligare förbättra skyddet för huvudmännen och att motverka välfärdsbrott. Genom den fördjupade granskningen identifieras också kompetensutvecklingsbehov hos ställföreträdarna. Under 2026 kommer nämnden att prioritera fördjupad granskning av ställföreträdare som har fler än 5 uppdrag.

Nämnden betalar ut uppstarts- och bytesarvode till ställföreträdarna i syfte att öka ställföreträdarnas benägenhet att åta sig uppdrag.

Rekrytering av ställföreträdare

Bristen på ställföreträdare är nämndens största utmaning. En god tillgång på lämpliga personer som kan åta sig uppdrag som god man och förvaltare är en förutsättning för att säkerställa att Malmöborna får hjälp i tid.

Systemet med gode män och förvaltare bygger på människors ideella engagemang. Behovet täcks inte trots rekrytering av fler gode män och förvaltare. Malmöborna får därför vänta längre på att få sina behov tillgodosedda.

Det finns ett fortsatt behov av att rekrytera ställföreträdare åt Malmöbor vars behov kräver särskild kompetens eller erfarenhet. Att vara ställföreträdare är ett ideellt uppdrag och uppdragens komplexitet matchar inte alltid kompetens och ersättning. Mot denna bakgrund är det en svårframkomlig väg att luta sig mot ideella ställföreträdare för de mest komplexa uppdragen. En lösning är att istället utöka antalet professionella ställföreträdare och förstärka förvaltarenheten. Höjda arvoden kan vara en styrmodell för att fler ideella ska vilja åta sig komplexa uppdrag.

Nära samverkan med förvaltarenheten vid funktionsstödsnämnden bidrar till att Malmöbor med komplex problematik får hjälp i tid. Förvaltarenhetens ställföreträdare ska vara ett komplement till de ideella ställföreträdarna eftersom det inte finns tillräckligt många ideella ställföreträdare som kan eller vill åta sig komplexa uppdrag.

Utbildning och fortbildning

Överförmyndarnämnden har i uppdrag att verka för att samtliga ställföreträdare får goda förutsättningar att utföra sina uppdrag på ett korrekt sätt. Uppdraget består bland annat av stöd och service, en obligatorisk grundutbildning och fortbildningsinsatser.

Kompetensbehov följs upp genom en enkätundersökning till ställföreträdarna som genomförs vartannat år. Svaren utgör underlag till kommande års utbildningsplan. En utbildningsplan för 2026 har upprättats som fokuserar på komplexa uppdrag. En särskild fördjupningsutbildning inom uppdraget har tagits fram och blir 2026 en del av utbildningsplanen.

Ställföreträdare kan få stöd av en mer erfaren ställföreträdare inom ett mentorskapsprogram. Syftet med programmet är att stödja nya ställföreträdare.

Nämndens prioriteringar

Förberedelser inför lagförändringar

Föräldrabalken

Överförmyndarnämnden påverkas i hög grad av förändringar i lagstiftning och nationell styrning. Under 2025 har regeringen överlämnat lagrådsremissen *Ett ställföreträdarskap att lita på* till Lagrådet. Förslagen syftar till att stärka rättssäkerheten och kvaliteten inom överförmyndarsystemet och förbättra stödet för personer som har en god man eller förvaltare. Reformen innebär omfattande förändringar av regelverket och bedöms få betydande konsekvenser för överförmyndarnämndens ansvar, arbetssätt och resursbehov.

De flesta av lagförslagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2026. Nämnden kommer under första halvåret 2026 att prioritera förberedelser inför ikraftträdandet.

De förslag som föreslås träda i kraft den 1 juli 2026 innebär bland annat att beslutanderätten i ärenden om godmanskap flyttas från tingsrätten till nämnden, att kraven på nämndens tillsyn och ställföreträdarens redovisning skärps samt att regleringen av när anställda ställföreträdare kan förordnas tydliggörs. Förändringarna innebär även att en nationell myndighet får ansvar för tillsynsvägledning, information och föreskrifter.

De förslag som föreslås träda i kraft den 1 januari 2028 avser obligatorisk grundutbildning för gode män och förvaltare samt införandet av ett nationellt ställföreträdarregister. Dessa förändringar bedöms på sikt stärka kvaliteten och rättssäkerheten i verksamheten, men innebär initialt behov av att anpassa lokala rutiner, processer och digitala system.

Sammantaget bedömer nämnden att den nya lagstiftningen kommer att medföra ökade krav på kompetens och kontroll, vilket i ett inledande skede kan innebära ökade kostnader. Samtidigt innebär förslagen möjlighet till ökad kvalitet, stärkt rättssäkerhet och bättre förutsättningar att rekrytera och behålla lämpliga ställföreträdare, vilket påverkar Malmöbon positivt. Nämnden följer den fortsatta lagstiftningsprocessen och planerar ett strukturerat omställningsarbete inför ikraftträdandet av de nya reglerna.

EU:s migrations- och asylpakt

Den 12 juni 2026 träder EU:s migrations- och asylpakt i kraft, vilket innebär förändringar i det nationella regelverket för ensamkommande barn. De förslag som påverkar nämnden innebär att det för ensamkommande barn som söker asyl, i stället för en god man, inom fastställda tidsfrister ska utses en företrädare. Det ställs ökade krav på kompetens och utbildning hos företrädaren och tydligare krav på lämplighet.

Sammantaget bedöms lagändringarna som berör ensamkommande barn leda till ökade krav på kompetens i nämndens verksamhet samt en

anpassning av rutiner och en utökad samverkan med Migrationsverket och socialtjänsten.

Kortare handläggningstider

Under 2026 års första månader prioriteras att upprätthålla en hög granskningstakt. En e-tjänst har tidigare implementerats för att effektivisera granskningen. Användningen förväntas öka, vilket minskar administrationen. Nämnden kommer under året att fortsätta arbetet med att ytterligare öka ställföreträdarnas användning av e-tjänsten.

Nämnden arbetar för att påverka både inflödet och utflödet av ärenden för att ge bästa möjliga stöd och hjälp till Malmöborna. Behovet av ställföreträdare kan minskas genom att en person som behöver hjälp med sina ekonomiska eller personliga angelägenheter får sitt behov tillgodosett på annat sätt än genom att en ställföreträdare utses.

Nämnden fortsätter att informera socialnämnderna om anhörigbehörighet och framtidsfullmakt, vilket bedöms leda till kortare handläggningstider för Malmöborna. I bestämmelserna som förväntas träda i kraft den 1 juli 2026 tydliggörs att ett godmanskap inte ska anordnas om den enskilde kan antas få sitt hjälpbehov tillgodosett på ett mindre ingripande sätt.

Ett ökat antal ställföreträdare

En god tillgång till lämpliga ställföreträdare är en förutsättning för att minska handläggningstiderna.

Den föreslagna lagstiftningen innebär krav på obligatorisk introduktionsutbildning för gode män och förvaltare. En nationellt framtagna och likvärdig utbildning bedöms bidra till ökad kvalitet, en tydligare kravbild och bättre förutsättningar för nämnden att rekrytera.

Ett av de nya lagförslagen innebär att anställda ställföreträdare ska få förordnas som ställföreträdare om det finns särskilda skäl. Förslaget syftar till att tydliggöra när anställda ställföreträdare kan användas. Det ideella ställföreträdarskapet ska fortsatt vara grunden i systemet. I syfte att säkerställa en god tillgång på ställföreträdare fortsätter nämnden rekryterings- och kampanjarbetet 2026.

Effektivisering genom digitalisering

Nämnden har ett nytt verksamhetssystem som stödjer användningen av e-tjänster. Under 2026 implementeras ett tillägg till nämndens e-tjänst för digital redovisning. Genom tilläggsfunktionen ges ställföreträdare möjlighet att skicka in digitala ansökningar och anmäla intresse för nya uppdrag. Den utökade digitala kommunikationsvägen innebär en effektivisering av arbetet och bedöms bidra till snabbare, säkrare och en mer enhetlig ärendehantering. Sammantaget bedöms tilläggsfunktionerna även öka användningen av befintliga e-tjänster och därmed andelen digitala redovisningar.

Nämnden har inlett arbetet för att implementera digital post i verksamheten. Genom att använda stadens gemensamma lösning för digital post skapas förutsättningar för en mer kostnadseffektiv kommunikation med Malmöbor som har en digital brevlåda. Arbetet bedöms bidra till förbättrad service och kortare ledtider i ärendehantering. Implementeringen fortlöper under 2026.

Utvecklingsarbete för att stärka det systematiska arbetet med mänskliga rättigheter

Malmö stads kommunfullmäktige antog 2022 "Policy för mänskliga rättigheter med fokus på barnets rättigheter, jämlikhet och jämställdhet". I det här avsnittet beskrivs nämndens utvecklingsarbete för att stärka det systematiska arbetet med mänskliga rättigheter.

Sedan år 2021 pågår ett arbete för att integrera mänskliga rättigheter i nämndens processer för styrning och ledning. Syftet är att nämnden ska utveckla ett rättighetsbaserat arbetssätt för att synliggöra och tillgodose Malmöbornas rättigheter. Arbetet handlar bland annat om att synliggöra Malmöbornas rättigheter inom arbetet med intern kontroll och att säkra att mänskliga rättigheter utgör en del av utvecklingsarbete inom nämndens verksamhet.

I överförmyndarnämndens förvaltningsorganisation pågår ett kontinuerligt utvecklingsarbete som utgår från de centrala delarna i Malmö stads policy för mänskliga rättigheter. Hit hör bland annat att säkerställa en hög grad av rättssäkerhet och enhetlighet i handläggning och beslut av ärenden och att erbjuda en god tillgänglighet och ett likvärdigt och serviceinriktat bemötande.

Ett rättighetsbaserat arbetssätt är viktigt i nämndens verksamhet eftersom många huvudmän saknar förmåga att själv utkräva sin rätt och behöver förlita sig på sin ställföreträdare för att föra sin talan.

Nämnden fokuserar extra på att barns rättigheter tillgodoses. Enheten för överförmyndarärenden har en arbetsgrupp som arbetar med handläggning av ärenden som rör barn, som löpande samverkar med familjerätten inom arbetsmarknads- och socialförvaltningen.

För att säkerställa att ärenden som rör Malmöbor handläggs korrekt arbetar nämnden med en löpande bevakning av rättspraxis samt att kontinuerligt och vid behov revidera handlägningsrutiner i syfte att skapa samsyn bland medarbetarna och enhetlighet i handläggningen.

Tillgänglighet och likvärdigt bemötande är viktiga faktorer i ett rättighetsbaserat arbetssätt och något som följs upp genom årliga enkätundersökningar riktade till ställföreträdare och huvudmän. Resultatet av dessa undersökningar används som underlag för strategiska beslut om

förbättringar av nämndens verksamhet.

I syfte att säkerställa att Malmöborna erbjuds tydlig och tillgänglig information om nämndens verksamhet har nämndens arbete med klarspråk fortsatt. Medarbetarna har sedan genomgången utbildning i klarspråk utgått från principerna om klarspråk i det löpande arbetet med revidering av mallar. Utvecklingsarbetet fortsätter under 2026.

Plan för kommunfullmäktigemål

Kommunfullmäktiges mål i budgeten ska bidra till en effektiv styrning och god ekonomisk hushållning. Målen är långsiktiga och gäller för innevarande mandatperiod. De anger ett fåtal utvecklingsområden för hela staden där nämnder och styrelser behöver kraftsamla för att åstadkomma en tydlig förflyttning.

Utpekade nämnder ansvarar för att planera bidrag för de kommunfullmäktigemål som de omfattas av. Nämnden ska även övergripande beskriva hur bidragen ska följas upp.

Målområde - En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för att ge barn och unga goda uppväxtvillkor

Kommunfullmäktigemålet bidrar i huvudsak till följande Agenda 2030-mål:

1 Ingen fattigdom

2 Ingen hunger

3 God hälsa och välbefinnande

4 God utbildning för alla

5 Jämställdhet

10 Minskad ojämlikhet

16 Fredliga och inkluderande samhällen

Planeringskommentar

Planering för mandatperioden

Överförmyndarnämnden bidrar till att ge barn och unga goda uppväxtvillkor. Nämnden arbetar för att förhindra att barn och unga far illa genom att föräldrar i behov av hjälp förordnas en god man eller förvaltare. Ärenden där Malmöbon har stora skulder eller hotas av vräkning prioriteras.

Nämnden fattar beslut om förordnande av god man enligt lag om god man för ensamkommande barn, vilket bidrar till tryggare och bättre levnadsvillkor för de ensamkommande barnen.

För ensamkommande barn som ansöker om asyl förväntas nya regler om företrädare träda i kraft den 12 juni 2026. För att säkerställa att barnen får det stöd som de har rätt till behöver nämnden utbilda de företrädare som ska utses.

Nämnden utövar tillsyn över förordnade förmyndare och över föräldrar som är förmyndare. Nämnden fattar beslut i förvaltningsärenden som kräver

överförmyndarnämndens samtycke. Tillsynen ska säkerställa att barnets tillgångar blir till nytta för barnet. En effektiv tillsyn och nära samverkan med familjerätten leder till att barnet inte lider rättsförlust.

Barnets rättigheter tillgodoses bland annat genom att barn har rätt att framföra klagomål gentemot sin ställföreträdare. Informationsmaterial uppdateras kontinuerligt för att barn ska kunna tillgodogöra sig viktig information. Barn ges i enlighet med barnkonventionen möjlighet att yttra sig i frågor som rör dem.

Planering för året

Nämnden följer den fortsatta lagstiftningsprocessen och planerar ett strukturerat omställningsarbete inför ikraftträdandet av de nya reglerna gällande ensamkommande barn.

Indikatorer

Överförmyndarnämnden kommer att följa den genomsnittliga handläggningstiden för ärenden gällande god man och företrädare för ensamkommande barn. Önskat utfall är att bibehålla nuvarande handläggningstid avseende gode män och att inte överstiga lagstadgad tid avseende företrädare.

Nämnden fortsätter följa nämndens bidrag till kommunfullmäktigemålet genom att månatligen rapportera och analysera statistik avseende vuxenärenden, där barn indirekt påverkas av nämndens handläggningsåtgärder. Den nya ärendefunktionen förenklar uppföljningen av ärenden där överförmyndarnämndens samtycke krävs.

Målområde - En grön stad som leder klimatomställningen

Kommunfullmäktigemål - Malmö är en föregångare när det gäller minskade utsläpp av växthusgaser och är en klimatneutral stad 2030

Kommunfullmäktigemålet bidrar i huvudsak till följande Agenda 2030-mål:

- 1 Ingen fattigdom
- 6 Rent vatten och sanitet för alla
- 11 Hållbara städer och samhällen
- 13 Bekämpa klimatförändringarna
- 14 Hav och marina resurser
- 15 Ekosystem och biologisk mångfald

Planeringskommentar

Planering för mandatperioden

Nämnden har under mandatperiodens inledande år gjort bedömningen att målet inte är tillämpligt på överförmyndarnämndens verksamhet, då ansvaret för nämndens förvaltningsadministration och driften av överförmyndarverksamheten (exempelvis personal och lokaler) ligger hos arbetsmarknads- och socialförvaltningen. Från och med 2026 är målet adresserat i nämndens planering. Då det är den sista planeringsperioden för mandatperioden sammanfaller planeringskommentarerna för mandatperioden med planeringskommentarerna för året.

Överförmyndarnämnden biträds av en begränsad förvaltningsorganisation. Arbetsmarknads- och socialförvaltningen har det administrativa ansvaret för överförmyndarnämndens förvaltningsorganisation och är anställningsmyndighet. Detta påverkar nämndens planering kopplat till målet.

Arbetsmarknads- och socialnämnden har genomfört en genomlysning av nämndens och förvaltningens verksamheter för att identifiera vilka effektiva och värdeskapande åtgärder som bör prioriteras i det fortsatta arbetet för att göra förflyttningar i enlighet med stadens miljöprogram. Arbetet går i linje med stadens arbete för att bli en klimatneutral stad år 2030.

Med utgångspunkt i genomlysningens resultat kommer fokus för överförmyndarnämnden för året att vara på inköp av livsmedel och resande inom tjänsten. Smarta och motiverade beslut ska ge nämndens verksamhet låga växthusgasavtryck och på sikt en renare och mer hållbar stad.

Nämnden har under mandatperiodens inledande år gjort bedömningen att målet inte är tillämpligt på överförmyndarnämndens verksamhet, då ansvaret för nämndens förvaltningsadministration och driften av överförmyndarverksamheten (exempelvis personal och lokaler) ligger hos arbetsmarknads- och socialförvaltningen. Från och med 2026 är målet adresserat i nämndens planering. Då det är den sista planeringsperioden för mandatperioden sammanfaller planeringskommentarerna för mandatperioden med planeringskommentarerna för året.

Planering för året

Arbetsmarknads- och socialnämnden har genomfört en genomlysning av nämndens och förvaltningens verksamheter för att identifiera vilka effektiva och värdeskapande åtgärder som bör prioriteras i det fortsatta arbetet för att göra förflyttningar i enlighet med stadens miljöprogram. Arbetet går i linje med stadens arbete för att bli en klimatneutral stad år 2030.

Med utgångspunkt i genomlysningens resultat kommer fokus för överförmyndarnämnden för året att vara på inköp av livsmedel, införande av digital post och resande inom tjänsten. Smarta och motiverade beslut ska ge nämndens verksamhet låga växthusgasavtryck och på sikt en renare och mer hållbar stad.

Indikatorer

Nämnden kommer att följa bidraget till kommunfullmäktigemålet genom minskad användning av engångsartiklar och införande av digital post. Vidare kommer nämnden att följa måluppfyllelsen genom att beakta Mötes- och resepolicy i Malmö stad. Målet är att nämnden ska minska sin negativa påverkan på klimat och miljö genom att bland annat resa på ett hållbart sätt i tjänsten och göra klimatsmarta inköp. Syftet är att göra överförmyndarnämndens del i att skapa en renare, en mer hållbar stad och en bättre hälsa för Malmöbon.

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad arbetar för en långsiktigt hållbar elförsörjning samt ökad energieffektivisering

Kommunfullmäktigemålet bidrar i huvudsak till följande Agenda 2030-mål:

- 7 Hållbar energi för alla
- 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
- 13 Bekämpa klimatförändringarna

Planeringskommentar

Planering för mandatperioden

Nämnden har under mandatperiodens inledande år gjort bedömningen att målet inte är tillämpligt på överförmyndarnämndens verksamhet, då ansvaret för nämndens förvaltningsadministration och driften av överförmyndarverksamheten (exempelvis personal och lokaler) ligger hos arbetsmarknads- och socialförvaltningen. Från och med 2026 är målet adresserat i nämndens planering. Då det är den sista planeringsperioden för mandatperioden sammanfaller planeringskommentarerna för mandatperioden med planeringskommentarerna för året.

Överförmyndarnämnden biträds av en begränsad förvaltningsorganisation. Arbetsmarknads- och socialförvaltningen har det administrativa ansvaret för överförmyndarnämndens förvaltningsorganisation och är anställningsmyndighet. Detta påverkar nämndens planering kopplat till målet.

Arbetsmarknads- och socialnämnden har genomfört en genomlysning av nämndens och förvaltningens verksamheter för att identifiera vilka effektiva och värdeskapande åtgärder som bör prioriteras i det fortsatta arbetet för att bidra till stadens mål om en långsiktigt hållbar elförsörjning och ökad energieffektivisering. Arbetet går i linje med stadens ambition att minska energianvändningen i den egna organisationen och stärka omställningen mot ett hållbart energisystem.

Med utgångspunkt i genomlysningens resultat kommer fokus för

överförmyndarnämnden för året att vara att minska energiförbrukningen i den administrativa verksamheten, säkerställa energieffektiva inköp samt främja energismarta arbetssätt, bland annat genom införande av digital post. Smarta och motiverade beslut ska bidra till att nämndens verksamhet använder el mer resurseffektivt och på sikt stödjer en stabil, förnybar och hållbar energiförsörjning i Malmö stad.

Planering för året

Arbetsmarknads- och socialnämnden har genomfört en genomlysning av nämndens och förvaltningens verksamheter för att identifiera vilka effektiva och värdeskapande åtgärder som bör prioriteras i det fortsatta arbetet för att bidra till stadens mål om en långsiktigt hållbar elförsörjning och ökad energieffektivisering. Arbetet går i linje med stadens ambition att minska energianvändningen i den egna organisationen och stärka omställningen mot ett hållbart energisystem.

Med utgångspunkt i genomlysningens resultat kommer fokus för överförmyndarnämnden för året att vara att minska energiförbrukningen i den administrativa verksamheten, säkerställa energieffektiva inköp samt främja energismarta arbetssätt, bland annat genom införande av digital post. Smarta och motiverade beslut ska bidra till att nämndens verksamhet använder el mer resurseffektivt och på sikt stödjer en stabil, förnybar och hållbar energiförsörjning i Malmö stad.

Indikatorer

Nämnden kommer att följa bidraget till kommunfullmäktigemålet genom minskad användning av engångsartiklar och införande av digital post. Vidare kommer nämnden att följa måluppfyllelsen genom att beakta Mötes- och resepolicy i Malmö stad.

Målet är att nämnden ska minska sin energiförbrukning och sin negativa påverkan på miljö och klimat genom att arbeta energismart, göra energieffektiva inköp och använda el på ett resurseffektivt sätt. Syftet är att bidra till en hållbar energiförsörjning och på sikt skapa en mer hållbar stad och en bättre hälsa för Malmöbon.

Målområde - En god organisation

Kommunfullmäktigemål - Malmö stad ger en god och likvärdig service

Kommunfullmäktigemålet bidrar i huvudsak till följande Agenda 2030-mål:

- 5 Jämställdhet
- 10 Minskad ojämlikhet
- 16 Fredliga och inkluderande samhällen

Planeringskommentar

Planering för mandatperioden

Överförmyndarnämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet utifrån de uppdrag som nämnden har att utöva tillsyn över gode män, förvaltares och förmyndares uppdrag, att utreda behov av godmanskap och förvaltarskap, att rekrytera ställföreträdare och att erbjuda ställföreträdare utbildning och fortbildning.

Under mandatperioden arbetar nämnden med att utveckla de digitala tjänsterna som ett komplement till annan service och tillgänglighet. Genom att minska tiden som handläggare använder till administrativa arbetsuppgifter frigörs mer tid till att ge stöd och service till Malmöborna och ställföreträdarna.

För att uppnå målen krävs samverkan med socialnämnderna och framför allt funktionsstödsnämndens förvaltarenhet. Under mandatperioden kommer samverkan med andra kommuner att utvecklas.

Planering för året

Nämnden bidrar till målet genom hög tillgänglighet och god service för såväl huvudmän som ställföreträdare. Uppdraget förenklas genom digitala verktyg. Ställföreträdarna ges regelbundet utbildning och information om uppdraget och för nya ställföreträdare erbjuds mentorskap.

Indikatorer

Överförmyndarnämnden följer upp bidraget till kommunfullmäktigemålet genom att vartannat år skicka enkäter till huvudmän och ställföreträdare. Nämnden ställer frågor om bland annat tillgänglighet och ställföreträdarna får möjlighet att framföra önskemål om fortbildning. Nämnden får information om hur huvudmän uppfattar stödet och hjälpen från ställföreträdarna.

Nämndens önskade förflyttning innebär att fler Malmöbor som är i behov av nämndens stöd uppfattar att de är nöjda med kontakten och stödet via nämndens verksamhet. Fler utredningar ska slutföras utan att vara väsentligt försenade och väntetider för ställföreträdare kortas när granskningar sker inom rimlig tid.

Enligt föreslagna lagregler ska en årsräkning granskas inom sex månader från den dagen då den inkommer. Nämnden följer upp bidraget till målet genom att mäta andelen årsräkningar som granskats i tid. Önskat resultat är att samtliga årsräkningar granskas i tid.

Nämnden följer nyckeltal avseende inflöde, tider för utredningar om ansökan/anmälan och byte av ställföreträdare samt tider för granskning av årsräkningar. Nämnden följer nyckeltal gällande förvaltarenheten.

Plan för ekonomin

Överförmyndarnämnden erhåller en ekonomisk ram (kommunbidrag) fastställd av kommunfullmäktige. Nämnden har ansvaret för att inom given ram uppfylla de lagar och mål som gäller för verksamheten.

Överförmyndarnämnden ansvarar för de resurser som avser nämndens administration, ledamöternas arvoden och arvoden till gode män och förvaltare.

Kommunbidraget för överförmyndarnämndens verksamhet 2026 uppgår till drygt 36 miljoner kronor inklusive indexuppräknning. Utöver kommunbidraget beräknas nämnden få intäkter på omkring 0,6 miljoner kronor i form av ersättningar från migrationsverket.

Överförmyndarnämndens ekonomi består av: intäkter från Migrationsverket kopplade till mottagandet av ensamkommande flyktingbarn, kostnader för arvoden till ställföreträdare och nämndsledamöter (knappt 50 procent av nämndens totala kostnader), kostnad för förvaltarenheten hos funktionsstödsnämnden (knappt 40 procent av nämndens totala kostnader) samt diverse övriga kostnader (till exempel informationskampanjer och utbildningar av ställföreträdare).

Ställföreträdarens rätt till arvode och kostnadsersättning för utfört uppdrag samt fördelning av kostnadsansvaret mellan huvudman och kommun regleras i lagstiftning och riktlinjer som styr verksamheten. Nämnden har beslutat att tillämpa de ersättningsregler som ges ut av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), i syfte att främja rättssäkerhet och förutsägbarhet för ställföreträdare. De flesta arvoden och ersättningar är knutna till det så kallade prisbasbeloppet.

I första hand ska huvudmannen själv finansiera ersättningen till ställföreträdaren, men om huvudmannens inkomster och tillgångar är begränsade är det i stället kommunen som betalar. Gränsvärdena för när kommunen övertar betalningsansvaret styrs också av prisbasbeloppet.

Enligt gällande regelverk för arvoden och ersättningar ska arvode och kostnadsersättningar betalas ut först efter att ställföreträdare lämnat in en redogörelse och redovisning av genomfört uppdrag under föregående år. Det innebär att kostnaden för 2026 års ställföreträdaruppdrag blir känd först under våren 2027.

Enligt rådande redovisningsprinciper måste kostnaden för arvoden och ersättningar bokföras på det år som uppdraget avser. Detta innebär att kostnader för arvoden och ersättningar som påverkar 2026 års budget bygger på en uppskattning som gjorts under hösten 2025, utifrån bedömt antal ärenden där kommunen betalar arvodet och genomsnittlig förväntad kostnad per ärende.

I samband med årsbokslutet görs sedan en uppbokning av bedömda kostnader för arvoden och ersättningar som avser det aktuella året. När samtliga inlämnade redogörelser från ställföreträdare är granskade och

arvoden utbetalda görs en slutlig avräkning gentemot bedömda kostnader. Mellanskillnaden mellan verkligt utbetalda arvoden och ersättningar och bedömd kostnad i bokslutet för aktuellt år måste därefter bokföras på kommande år.

De senaste åren har förbättrade underlag från nämndens verksamhetssystem bidragit till bättre budgetantaganden. De faktiska utbetalningarna av arvoden har varit lägre än budgeterat sedan flera år tillbaka, vilket genererat överskott i den ekonomiska redovisningen.

Analys av utbetalda arvoden och ersättningar avseende 2024 inför bokslut 2025 visar att kostnaderna blivit något lägre än beräknat i samband med bokslutet för 2024. Den sammantagna bedömningen inför 2026 är att nämndens kostnader för arvoden och kostnadsersättningar till ställföreträdare ökar något i förhållande till 2024 och 2025, och uppgår till drygt 15 miljoner kronor. I beräkningen ingår kostnader för bytes- och uppstartsarvoden för ställföreträdare som tar över ett befintligt uppdrag eller påbörjar ett nytt.

Förvaltarenheten inom funktionsstödsnämnden finansieras av överförmyndarnämnden. För 2026 budgeteras kostnaden för förvaltarenheten till drygt 14 miljoner kronor. Bland de uppdrag som förvaltarenhetens ställföreträdare tilldelas är det en ganska liten andel där huvudmannen själv betalar arvodet.

Summan av beräknade intäkter och kostnader för överförmyndarnämnden 2026 blir lägre än nämndens tilldelade kommunbidrag. Mellanskillnaden på 6 miljoner kronor budgeteras därför som en reserv, vilken kan utgöra buffert i händelse av att arvoden eller andra kostnader ökar mer under 2026 än vad som antagits i budgeten.

Resultaträkning

Tkr	Prognos 2025	Budget 2026	Förändring
Bidrag	300	573	273
Övriga intäkter	0	0	0
Totala intäkter	300	573	273
Lönekostnader	-11 169	-10 986	-183
PO-Pålägg	-3 513	-3 786	273
Övriga personalkostnader	-936	-1 101	165
Totala personalkostnader	-15 618	-15 873	255
Lokal- och markhyror	0	0	0
Övriga kostnader	-14 228	-21 352	7 124
Avskrivningar	0	0	0
Totala övriga kostnader	-14 228	-21 352	7 124

Tkr	Prognos 2025	Budget 2026	Förändring
Nettokostnad exkl. finansnetto	-29 546	-36 652	7 106
Kommunbidrag	35 786	36 652	866
Finansiella intäkter	0	0	0
Finansiella kostnader	0	0	0
Resultat	6 240	0	-6 240
Nettokostnad	-29 546	-36 652	-7 106